

Ministerstvo životního prostředí odeslalo do mezirezortního připomínkového řízení novou odpadovou legislativu. Jejím cílem je především zvýšení třídění a recyklace odpadů, odklon od skládkování a s tím související plnění povinných evropských cílů.

Podle nich již v roce 2025, tzn. za necelých 6 let, musí Česká republika recyklovat veškerý svůj komunální odpad z 55 %. Dnes se jí to daří pouze z 38 % vyprodukovaného komunálního odpadu. V roce 2030 musí stát zrecyklovat 60 % komunálního odpadu, za dalších 5 let ještě o dalších 5 % více. „Jedná se o nesmírně ambiciózní cíle a podle toho se musí přizpůsobit i naše legislativa, která v současné době bohužel mimořádně zvýhodňuje skládkování. Navíc odpady představují zdroje, jejichž využitím ušetříme primární suroviny a naše životní prostředí,“ vysvětluje ministr životního prostředí Richard Brabec.

Proč bychom měli třídit?

- výrazně tím ušetříme energii a přírodní zdroje
- předejdeme zvyšování poplatků za odpady
- zabráníme rychlému narůstání počtu skládek
- dodržíme povinnosti, které nám ukládá zákon o odpadech

Recyklace na prvním místě

Ministerstvo životního prostředí v souladu s evropskými recyklačními cíli navrhlo v novém zákoně o odpadech postupné zvyšování poplatku za ukládání využitelných a recyklovatelných odpadů na skládky, a to ze současných 500 Kč až na 1850 Kč v roce 2029. „Růst skládkovacího poplatku je na základě zkušeností z okolních států tím nejúčinnějším motivačním nástrojem k cestě za zvyšující se recyklací odpadů. Skládkovací poplatek v posledních letech několikanásobně stoupá ve státech na východ od nás jako např. Rumunsko, Litva, Lotyšsko i Polsko. Západní země mají poplatky už mnoho let mnohonásobně vyšší. Navýšení poplatku nám dlouhodobě doporučuje Evropské komise,“ pokračuje ředitel odboru odpadů MŽP Jaromír Manhart.

Třídění se vyplatí všem

Současně vedle zvýšení skládkovacího poplatku navrhuje ministerstvo v novém zákoně takzvanou třídící slevu pro obce. Ta jim umožní skládkovat odpad zbylý po třídění za nižší cenu. Podmínkou pro uplatnění takové slevy bude ale dosažení vysoké míry třídění vyprodukovaného komunálního odpadu. V roce 2020 bude využití slevy podmíněno vytríděním minimálně 45 % skla, plastu, papíru, kovů a biologicky rozložitelného komunálního odpadu z celkové produkce komunálních odpadů na území obce a až 75 % v roce 2027. „Princip třídící slevy je poměrně jednoduchý. Když bude obec dostatečně třídit, pak za skládkování zbylých odpadů z černých popelnic nezaplatí ani o korunu navíc než dnes! Samozřejmě je to především o obcích, které tak musí své občany motivovat k vyššímu třídění odpadů. Jak to provedou, je zcela na nich. Pomoci by mohl například PAYT, tedy platba poplatku za komunální odpad podle toho, kolik ho občan skutečně vyprodukuje. Tomu dává zákon jasná pravidla a chce tím obce motivovat k jeho zavádění. Již dnes u nás funguje zhruba v 15 % měst a obcí,“ pokračuje ředitel Manhart.

NEBOJTE SE TŘÍDIT

Skončíme se skládkováním využitelných odpadů

Ministerstvo zároveň posouvá datum konce skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů, a to ze současného roku 2024 na rok 2030. „Hlavním důvodem pro takovou změnu je nová evropská legislativa, s níž máme být v souladu. Původně se v Evropě očekávalo, že konec skládkování přijde už v roce 2025, proto Česká republika v roce 2014 přijala právní úpravu, která za konec skládkování stanovila rok 2024. Termíny evropské legislativy se ale posunuly, je proto správné je posunout i u nás tak, aby se na významné omezení skládkování mohly obce i podnikatelské subjekty dostatečně připravit. Obce budou muset začít aktivně primárně třídit odpady a odpadové firmy posilovat kapacity na případné dotřídění odpadů a zpracovatelská zařízení na druhotné suroviny,“ upozorňuje ředitel Manhart.

„Finální návrh nového zákona o odpadech je výsledkem dohody se Svazem měst a obcí. Ten je naším klíčovým partnerem, protože obce jsou ze zákona původci komunálního odpadu,“ pokračuje ministr Brabec.

A předseda Svazu měst a obcí František Lukl k tomu dodává: „Obce a města se musí připravit na třídění, musí vzniknout recyklační kapacity i nové kapacity pro energetické využití odpadů, musíme odzkoušet nové motivační nástroje pro občany. Proto vítáme, že nám ministerstvo vyšlo vstříc a posunulo termín konce skládkování a společně jsme se dohodli i na pomalejším navýšení ceny skládkovacího poplatku. Pro nás to znamená více času na přípravu, aniž bychom museli finančně zatěžovat občany navyšováním poplatků za nakládání s odpady.“

Spolu s novým odpadovým zákonem ministerstvo poslalo do mezirezortního připomínkového řízení i nový zákon o výrobcích s ukončenou životností a novelu zákona o obalech. V nich zpracovává zejména požadavky technického charakteru vyplývající z nové evropské legislativy.

Kontakt pro média:

Petra Roubíčková, tisková mluvčí MŽP